

**Θεολογία και Αυγουστίνος
στην πολιτική σκέψη της Hannah Arendt**

Σπύρος Μακρής
Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Θεωρίας
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
smakris@uom.gr

Στην παρούσα ανακοίνωση θα επιχειρηθεί να αναδειχτεί η θεολογική διάσταση στην πολιτική και ηθική σκέψη της Hannah Arendt. Συγκεκριμένα, εκτός από τις επιδράσεις που δέχτηκε σε νεαρή ηλικία από τον καθολικό θεολόγο Romano Guardini, η Arendt επηρεάστηκε μέσω της διδακτορικής διατριβής της από τη φιλοσοφική, οντολογική και θεολογική σκέψη του Αγίου Αυγουστίνου. Τόσο η έννοια της γεννησιμότητας (*natality*) όσο και η έννοια του *amor mundi*, καθώς και η φαινομενολογική αντίληψη του χρόνου (παρελθόν, παρόν, μέλλον) σε ένα μεγάλο βαθμό (με τις προφανείς βέβαια επιδράσεις του Martin Heidegger) έχουν άμεση σχέση με τον αυγουστίνειο στοχασμό. Η Hannah Arendt, όπως ο Marx με το Hegel, αναποδογυρίζει κατ' ουσίαν την αυγουστίνεια έννοια της αγάπης (love) διαμορφώνοντας ένα εγκόσμιο πεδίο αγάπης, με αριστοτελικές και εν τέλει σωκρατικές προδιαγραφές, που οριοθετείται ως εγκόσμια ελευθερία ή δημόσια ευτυχία ή δημόσια σφαίρα εν γένει.